

LA SETMANA DE VALENTÍ PUIG

Franco encar

"De cop i volta tothom parla de Franco. Han passat vint anys i a dreta i esquerra encara no hi ha massa interès per situar el personatge, per no culpar-lo de tot o per no mantenir-lo com l'únic salvador."

El general Franco.

Dilluns, 21. De cop i volta tothom parla de Franco. Tothom recorda les manifestacions, la nit de xampany, els butlletins mèdics, la llarga decadència. Les revelacions dels metges que li feren el tractament final són esfereïdores, amb un Franco que fa rehabilitació al ritme de les cançons dels legionaris. Han passat vint anys i a dreta i esquerra encara no hi ha massa interès per situar el personatge, per no culpar-lo de tot o per no mantenir-lo com l'únic salvador. Recordo el cas curiós d'un escriptor mallorquí més o menys *amateur* que –segons ell mateix ho contava– va plorar quan Franco morí. "Vaig plorar perquè ho sentia, sentia la mort d'aquell home. Havien estat tants anys, tant de temps". Després, l'escriptor *amateur* va posar-se a votar les versions més truculentes de l'esquerra. És a dir, passava de l'afecte pel règim a la passió de la ruptura, sense considerar en cap instant l'opció de la reforma, com li hauria resultat més lògic. Personalment, jo no tenia res a veure amb el règim sinó amb la insatisfacció liberal. Vaig votar "sí" al referèndum de la reforma i ho vaig escriure, com després també vaig votar i escriure a favor de la Constitució: a hores d'ara, no veig motius per penedir-me'n, sinó per sentir-me satisfet amb moderació, encara que per dues vegades coincidis amb la majoria del poble sobirà.

Dimarts, 22. Els joves demanen el 0,7%, els taxistes reclamen la pena de mort, Convergència tem la confrontació civil i els miners avancen cap a La Castellana: tal vegada

La petició del 0,7% per al Tercer Món.

per això ens ha pogut passar desapercbut que una empresa basca hagi decidit de forma definitiva instal·lar la seva nova acereria al sud de França i no al País Basc. És una inversió de dotze mil milions de pessetes, en el precís moment que el Govern autonòmic basc ha anat fent tota casta d'esforços per captar inversió i refer un teixit industrial una mica capolat. Potser hi ha indicis reals de recuperació econòmica, com diu el ministre Pere Solbes cada dia que pot, però la capacitat del país sembla feble i no és fàcil afavorir la capitalització de les empreses. A la vegada, les inversions espanyoles al Marroc augmenten de forma notòria, segons una tendència universal. Això, en tot cas, no és criticable, però sí que ho són les polítiques que fan menys rendible invertir a Espanya.

Dimecres, 23. Confesso que abans de dinar sóc incapaç de debatre els pros i contres del plat de respecte, com fa algun presumpte *gourmet*, de la mateixa manera que hi ha monàrquics més interessats pels arbres generalògics que per la raó històrica. A migdia tinc tanta gana que m'interessen més les punyeteries dels entrants o la qualitat de la crosta del pa que aclarir si el plat de respecte és anècdota o categoria. Pel que fa a les cartes, tenc la sensació, en tot cas, que no totes mereixen respecte: hi trobo un excés de termes de l'ofici, com si tots els clients haguéssim de saber com són els ous "en *cocotte*", els filets de peix "a l'Orly", l'ensalada monegasca o el canapè "Quo Vadis". Entre la pizza a domici-

no té qui li escrigui

Pere Solbes.

li i qualsevol *pijeria* "en *croûte*" no sempre hi ha molta diferència.

Dijous, 24. Rabin i Arafat reben el premi Príncep d'Astúries de Cooperació Internacional, *replay* d'aquella encaixada de mans que tot el món va celebrar, amb Bill Clinton com a beneficiari. Encara que no tot sigui bufar i fer ampolles amb l'autonomia palestina, el procés manté les possibilitats pragmàtiques, de la mateixa manera que encara podria ser possible la pacificació d'Irlanda del Nord. Segons preveu *The Economist* per l'any 1995, una vegada que el president Hafiz al-Assad de Síria comenci a negociar de veritat amb Israel, d'altres peces del trencaclosques començaran a encaixar. En tot cas, existeixen factors imponderables, com podria ser l'assassinat d'alguna personalitat clau de la zona. 1995 pot donar un ritme una mica més viu al procés, si tenim en compte que 1996 és any d'eleccions a Israel i als Estats Units. Avui, com una nova treva emblemàtica, israelians i palestins, Arafat i Rabin tornen a encaixar mans, per efecte d'una *moviola* hispànica amb prou memòria emmagatzemada per poder recordar tants conflictes propis.

Divendres, 25. Un bon amic m'ha fet notar un anunci de premsa on es fa l'oferiment comercial d'explicació dels secrets de l'existència humana i de la raó divina. És un anunci de poques línies i tipogràficament molt simple, però la tarifa pels serveis és d'un milió de pessetes. Són les satisfaccions de l'economia de mercat

Hafiz al-Assad.

lliure. Així com els grans magatzems fan preus especials o ofereixen saldos, la saviesa més excelsa avui pot ser tarifada sense manies. La veritat és que Mefistòfil li ho va fer pagar molt més car a Faust.

Valentí Puig